د ژړه وینا

د

ګل پا چا الفت

اشعار

Ketabton.com

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش.کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نوګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعاروکښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعاروکښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیك:	مخ:	سرلیك:	مخ:
شاعر	۱	زما حال	۳۹
ښکلا اوهنر	۳_۱	داميدرڼا	۴۰
دصلح نړی	۵_۳	لمره!	۴۲_۴۰
مینه اودوستي	۷_۵	دوطن ترانه	۴۳_۴۲
صلح کل	۷	دافغان ترانه	۴۵_۴۳
ابتکار	۸_۷	دیووالی ترانه	۴۵
ژوند	۹_۸	دمعارف ترانه	۴۶_۴۵
دمونشن دسفریوه خاطره	۹	دغیرت سندره	۴۷_۴۶
دهقانی	۱۱_۱۰	استعمارچیان	۴۷
دوطن محبت	۱۱	علم او معنا	۴۸_۴۷
دوطن پالنه	۱۳_۱۲	دپلار توره	۴۹_۴۸
ګرانه وطنه!	۱۵_۱۳	نه ځي	۵۰_۴۹
دوطن خاوره	۱۶_۱۵	ښکاري باز	۵۲_۵۰
سپین غر	۱۸_۱۶	زخمي زړه	۵۹_۵۲
په باغ کښي	۲۰_۱۸	دشاعرنظر	۶۰_۵۹
آزادي	۲۰	خه ګورم	۶۰
دزړه شکوه	۲۱	غریب ماشوم	۶۲_۶۱
دژوند دېوه	۲۳_۲۱	خوارحسن	۶۳_۶۲
پسرلی راغلی	۲۳	همدردي	۶۴_۶۳
دبهارفیض	۲۴	حسن اونظر	۶۵_۶۴
دخزان سندره	۲۶_۲۵	بډای	۶۵
دمني خاطره	۲۷_۲۶	ماشوم	۶۶
په وربل باندې ګرد	۲۷	غزل	۶۷_۶۶
دحسن جلوه	۲۸	دنازمېرمني	۶۸_۶۷
ملت اوملکت	۳۰_۲۸	په لیلی پسي ځم	۶۹
لوی افتخار	۳۲_۳۰	خومره به ښه وی	۷۰_۶۹
ویده ګوجر	۳۳_۳۲	خه یم	۷۱
ناخاپی کانی	۳۷_۳۳	زما ګناه	۷۲_۷۱
ټکی اوریا	۳۸_۳۷	زما خوب	۷۳_۷۲
عاقبت	۳۹_۳۸	انسان	۷۴_۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړیتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمرکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلیخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مینه	۸۶
آشنایي	۸۶
فکراو کار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰-۹۱
حقیقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

ښه رندي او ښه شورښه مستي ښه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانـدې سوی ستي دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي دبنایست بت ته سرټیټوي

له هرقیده آزاد زنداني دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني سرکښې فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ربار خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځا ی که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپیلۍ وي که داریا وي
ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زېباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړی

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزرونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي

مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستی کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنۍ مې نیسي
مینه په ماباندې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې تورې زلفې
توره شپه څنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سرۍ په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستړکوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسیدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهددحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلا په خوله کښې هم لا، ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدانښې نښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا
ژوندچې هرځنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژونددغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ربباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مړې بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري مېږې اوپسونه
شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې
پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو
وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي
داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه
ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه ځاى ننداره ده

ددهقان دلاس اثردى
دهقاني څه لوى هنردى

ددهقان دبازو زوردى
چې نن داجهان سمسوردى

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډاى کورکښې سره زر
داښايسته ښکلى زېور

ددهقان دکارحاصل دى
پرې پوهيږي چې عاقل دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تڼاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخوړې، غوړې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتږی يم ځکه
لکه ګل هره شپه ثاثکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
ثه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه

دشيرين وطن په عشق کښې يې ناموترته

په خولويې دتندي که آبياري کړې

دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې

نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيتى

وبه نه شيندې خوره مېوه هرلورته

که دباديشان دې ځان کړسرګردانه

نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررتته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته

چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کېږه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې

جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي خومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته
څوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانيږو
ځای دغيرت دی کلـه دريږو

دوطن خاوره

چې کېمابوتی پسې ګرځي ځوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر
له سپېروخاورو پيداکيږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر
په کاراوزيارباندې له تورو خاوروزرجوړيږي
دکاريګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړيږي
ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاورو پيدا
حيف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېديا
ياپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړيا
څه چې لری وايې خلې ته په ګران قيمت له بل چا
نفت په کاله کښې تاپيپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې
وری زمونږدي اوشری اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه يوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولە وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اورېدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي ښکارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورښتري توري زلفي   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لري سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دنښترویې پېرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا خرک نه وي وهلی درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې ***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي
هرطرف ته دبلبلوترانې وي
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنيمت دی
ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګروېره ده په کارله صيادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف کوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېره
بل په سره اوربانديې نيسي چې کړېږه
کاشکی نه وای پيداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وايې
ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې
داخوخپله هسې نه دی پيداشوی
انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي
داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته
که يوويني توېوي اوخونرېزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي
ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس کوره تناکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وربښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چړک په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوبڼکې يې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته　　دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره　　دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي　　مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم　　تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی　　میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي　　په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی　　ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې　　سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي　　دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوسازد زندګی ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ويريږم
دخليل په شانی سرولمبوته لويږم

پسرلی راغلی

باغوانه زيری مې دربانډې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازيری کوي

چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنيلی راغلی

بيا د“الفت” اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پســـــرلی بيـــــاراغی وطـــــن تـــــه لـــــه فيضـــــانه ســـــره
بيـــــايې راوړی ډېرګلونـــــه دي لـــــه ځانـــــه ســـــره
پـــه يـــوه مياشـــت کښـــې ګـــوره حمـــل(١) پـــه غـــوايي شـــي بـــدل
پســـــرلی دغســـــې کومـــــک کـــــړي لـــــه دهقانـــــه ســـــره
واړه جهـــــــان ګـــــــل وګلزارشـــــــه دبهارلـــــــه فيضـــــــه
مينـــــه پيداشـــــوه دهرچالـــــه دي جهانـــــه ســـــره
پـــــه غـــــرو رغوکښـــــې دګلانـــــو چمنونـــــه ويـــــنم
ســـــل آفرينـــــه پـــــه بهارلـــــه دي احســـــانه ســـــره
دغـــــوتۍ زړه پـــــه بـــــاغ کښـــــې تنـــــګ شـــــه دصـــــحراپه ارمـــــان
ريـــــدي دامـــــان تـــــه دي وتلـــــي ارغوانـــــه ســـــره
زمکـــــې آغوســـــتی ســـــرترپايه شـــــنه جامـــــه دجنـــــت
ځکـــــه ســـــيالي کـــــوي لـــــه شـــــنه ډنـــــډ داســـــمانه ســـــره
چـــــې شـــــنه پټـــــې سمســـــورباغونه دلتـــــه هلتـــــه ويـــــنم
دهقانـــــه ســـــتا دي کـــــور ودان وي لـــــه باغوانـــــه ســـــره

---

١ : دپسرلی لومړی مياشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لړ لفظي تغيرورغومی اودګېدی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سیلۍ ولګېدله

زېړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سیلۍ وړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاآوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بډایان دې هم هواته هوسیږي

درروان دې ګرنډیوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله
زیړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ثومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ
که پوهیږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلایي کړه جامه خپله
په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړې پاڼې راتوییږي
سوړتنور دغریبانوپرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زیړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنی کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپريووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګي خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښي مې چې نن مازديګروليد
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسيم هم نن سحروليد
دعشق دام دی هرطرف ته غوړيدلی
خوپکښي مې بندصاحب دنظروليد
په طلسم رانه حسن زړګی وېوور
نازمکيزکښي مې دسحراثروليد
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکروليد
دواړه وروځی يې ليندې بانه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسروليد
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما ,,الفت" ددغې لارې رهبروليد

ملت اومملکت*****

يوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه يې لايقه دستاينې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پيداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولویوخزان اویوبهار و
ښه اوبدېي وشریک یوېي واکدارو
ځینې ځکې ځینې تیټې کوزوپاس وې
لکه ګوټي دیوه وجوددلاس وې
چاميوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لوېي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه ویوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیاروپه هري ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېري خوباغ یودی که پوهیږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولیږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ســـــکه وروڼــــــه لـــــري ښېــــل نومونــــــه
ښېـــل رنګونـــــه ښېـــل غږونــــه ښېـــل خویونـــــه
مګـــــــــــــــردواړه اوســـــــــــــېدونکی دیوکـــــــــــــوروي
دیــــــوې ســــــترګې پـــــه کورکښــــــې ســـــپین اوتـــــوروي

لوی افتخار***

زمانــــــــــه ړدي پــــــــه هغـــــــه ســــــــــردافتخارتاجونه
چـــــې یـــــې پـــــه ســــــروي رســــولی ډېرمشـــــکل کارونــــه
پـــــه ډېـــــري لـــــویې قربـــــانی پیداشـــــې لـــــوی حقونـــــه
خوشــــې پــــه خوشــــې هېڅــــوک نــــه ګټــــي درانــــه نومونــــه
کارونـــــــــه ډېـــــــــردي خوهرکـــــــــارګوره شـــــــــهکارنه دی
لـــــه خپلـــــه ســـــره تېرېـــــدل څـــــه اســـــان کارنـــــه دی
ســـــــرورکول دخپــــــــل ولـــــــس دســـــــرداری دپـــــــاره
داســـــــــــتبداد او اســـــــــــتعماردبربادی دپــــــــــــاره
دحــــــــــــق ګټلــــــــــــــــواودخپلې آزادی دپــــــــــــاره
دننــــــــک نــــــــاموس دحفاظــــــــت اوســــــــرلوړی دپــــــاره
هغــــه ګــــران کــــاردی چــــې ښــــاغلي ننګیــــالي یــــې کــــوي
پــــــه آزادی مــــــین ځوانــــــان او توریــــــالي یــــــې کــــــوي
مــــــــري عالمونــــــــه هــــــــره مړینــــــــه افتخارنــــــــه دی
دهرچــــــــامرګ دشــــــــجاعت اوعشــــــــق یادګارنــــــــه دی
دپټنــــک مــــرګ دمــــچ مېــــږي مــــرګ غونــــدې خوارنــــه دی
پــــه هــــیڅ مــــذهب کښــــې برابــــرحلال مردارنــــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســـــتایل کېـــري پـــه دنیاکښـــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــــه

لـــــوی افتخـــــاردآزادۍ دپـــــاره جنـــــګ وینمـــــه

ډیـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه

چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وینـــــو رنـــــګ وینمـــــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونیـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې یـــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــت تـــــریخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــــان مـــــې وینـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه بربتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

ډېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم

ډېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل ټیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاویره دچاډارنشـــــته

هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښـــــې یـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه خـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــامنلی نشـــــي

یادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی خـــــه بلاوینمـــــه

لـــــه باجورنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوینمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه ډېـــــره ناپاکـــــه ناروا وینمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړې وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترې وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېږځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښو خارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښو لاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپی کاڼی ***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناخاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوخه پروا
لوېږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچالاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناخاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پوروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسيږي درته هرڅه لړاوړېر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر

ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسيږي
اورله خپلې لمن شامدام لګيږي

ښه رسيږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشي هېڅکله له همايه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه کارو باندې نېک ګمان شه

چې سړی لږڅه په فکردتحقيق شه
خپلوتېولوحرکاتوکښې عميق شه

ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ويوکانۍ له خپل بامه

يوناڅاپه ولوېدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې

همداکانۍ وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ويشتلی بې ګناه

لاس يې برنشو مودده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشووبلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نويې کانۍ له خپل کوره کړ ګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان تول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېت وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينی احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

ټګی اوريا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولېږي
راشه پرېږده نورکاروونه دريا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توريې
اميدمه له ره دخپلې زرغونتيا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وايه سبا
چې له نوکه ترکوټيه ټول غرض دی
دانسان په نوم يادېږي خه بلا
خپله ګټه اوضررخيروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه يې دومره پېژنمه
چې حيوان نه بېلوي ځان په وينا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حـــق نـــاحق کـــړي باطـــل حـــق کـــړي پـــه ویلـــو
نـــــــوم پـــــــرې کښــــــېږدي درواوونـــــــــاروا
عقـــل ثـــــه دی منطـــق ثـــه دی حکمـــت ثـــه دی
غولـــــول دیـــــوه بـــــل پـــــه هغـــــه دا
کلـــه خـــوښ کلـــه غمجـــن کلـــه حیـــران شـــم
دادنیـــــــــاده ګـــــــــډه وډه تماشـــــــــا
پـــــــــه حرامونارواســـــــــرې تـــــــــه ورشـــــــــي
ثـــــــــه لـــــــــولې اوبـــــــــې حیـــــــــاده دادنیـــــــــا

عاقبت*

عاقبـــــت بـــــه یـــــې ســـــېلاب داوبنکویوســـــي
چـــــې خـــــواران اوغریبـــــان چـــــاژړولي
نـــــن ســـــبا بـــــه داقبـــــا ل لـــــه تیلـــــی کوزشـــــي
چـــــاچې ســـــترې اوســـــتومانه ځغلـــــولي
زمانـــــه بـــــه یـــــې دنـــــورو خنـــــدنی کـــــا
چـــــې یـــــې هروخـــــت پـــــه خوارانـــــو دي خنـــــدلي
شـــــنه چمـــــن کښـــــې بـــــه پـــــه ګلـــــوخزان راشـــــي
بلـــــبلان یـــــې چـــــې پـــــه بـــــاغ کښـــــې کړولـــــي
لـــــه دي خړآســـــمانه هروخـــــت ړلـــــې اوري
وري ســـــېلاب دزمـــــانې واړه ښـــــاغلي
دبنایســـــت بهـــــارخو ورځـــــې وي دنیاکښـــــې
بیالـــــه نـــــازه راکـــــوزېږي نـــــازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيېت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پوري ترلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   خومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي — چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندی ستا په برخه — چې نورتېول تري ګرېزان دي
لږ څه وغوړوه سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم څاروی ځي له تانه وړاندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـاغ وبـڼ ددې جهـان پـه تاسمسـوردی
بـې لـه تـادځمکې مـخ چـې ګـورم تـوردی

نتیجـه سـتا درڼـا زمـونږ ژونـدون دی
سـتا نظـام تـه حیـران شـوی افلاطـون دی

تـاکتلی پـه تـاوده نظردنیاتـه
داجهـان دې ښایسـته کـړی دی هرچاتـه

زمـونږ زړوکښـې اینښـی تادژونـدګرمي ده
ورکـه کـړی تـازمونږ هـره خـامي ده

ددې ځمکـې هریوبـوټی لویـوې تـه
دبـاغو خـامې مېـوې راپخـوې تـه

لویـول اوپخـول سـتا مشـغولاده
سـتااثر لانـدې خـدای کـړی دادنیـاده

سـپینې واورې دې اوبـه کـړې غرورغوکښـې
بیـادی کـړه روان رودونـه پـه شېلوکښـې

تـادا ورځـې کـړې رڼـا زمـونږ دپـاره
چـې مـونږ واخلوښـه حاصـل لـه خپلـه کـاره

دا وطـن دی ستامشـرق تـه زمـونږ لمریـې
تـه پـه اصـل کښـې غـټ سـتوری دبـاختریې

ځکـه دلتـه سـتا تاثیرلـه بـل هېـواده
یوپـه لسـه ویـنم زیـات دژونـدبنیاده!

پیداشـوي پـه دې ځـای کښـې آریـن دي
دپوهانوښـه ځانګوهمـداوطن دی

آبـادي دبلـخ هرچاتـه ده ښرګنـده
لـه زړو آثارودکـه ده داکنـده

نورومـونږ ځنـې اخیسـتي تـل الهـام دی
مـونږ ډېرمخکښـې آبـاد کـړی خپـل بـاګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزنی که سرخ کوتل دی
منډۍ ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ دیوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دي دلتـــــــــه شـــــــان وشـــــــــوكت وي
ننـــــــــګ وغيـــــــــرت دې زمـــــــــونږ دولـــــــــت وي
دوطـــــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــــونږ زړوكښـــــــــې
ځـــــــــاى دې دده وي دقـــــــــام ليموكښـــــــــې
تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــــرغ زمـــــونږ دې لـــــوړ پـــــه جهـــــان وي

افغانســـــــــتانه تـــــــــل دې ودان يـــــــــې
لـــــــــه غليمـــــــانو دې پـــــــــه امـــــــان يـــــــې
تـــــــه دې ســـــــرلوړى تـــــــل پـــــــه جهـــــان يـــــې
زمـــــونږ ه ځـــــان يـــــې پـــــه مـــــونږه ګـــــران يـــــې

هرځـــــــه بـــــــه ځـــــــاركړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه
ســـــــــتاله عزتـــــــــه لـــــــــه اعتلانـــــــــه
تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

پـــــــه حـــــــق مـــــــين يـــــــو د حـــــــق پـــــــه خوايـــــــو
دښـــــــــمن دظلـــــــــم دنـــــــــاروا يـــــــــو
آزادي ســـــــــــــــاتو آزادي ســـــــــــــتايو
ســـــــرپه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فـــــــدايو
نـــــــه ظالمـــــان يونـــــــه مظلومـــــــان يـــــــو
ښـــــــاغلى نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــان يـــــــو
تـــــل دې افغـــــان وي تـــــل دې افغـــــان وي بيـــــرغ زمـــــونږ دې لوړپـــــه جهـــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالى ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوريو چي آزاد يو

دا وطن دى په مونږ ګران
داوطن دى دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بيرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځارېږو

ټول منو دخداى فرمان
داموعهداوپيمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوى خداى زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونشان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تيره شوه داعصردعرفان دى
بي علمه ژوندون ګران دى

په حق پسي روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښکردمعارف يولوږزمونږ نام ونشان دى
بي علمه ژوندون ګران دى

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیره دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی

روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو | هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو | ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي | ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسروینوجوهرورکوو | اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ | دافریضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو | دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره | دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو | زره زرور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو | ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو | په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددي وي | خواروبرباد دي وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو | آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشال ل دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي ورې ورې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هیڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هیڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شټکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړدی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یادګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکې ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تیره خنجرونوم یې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې اېښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــــیم ســــــــــــترګه ســــــــــوزیده ورځینـــــــــــــې
پـــــه غزاګـــــــانو کښـــــې یــــــې نـــــه و مـــــــدار

اوس دلرګـــــی پـــــه شـــــان پـــــه چـــت کښـــې ایښـــی
نــــه وینــــي خــــوب کښــــې هغــــه لیــــل ونهــــار
هـــــیڅ پـــــه کارنـــــه ده وخـــــت یـــــې لاړه تېرشــــــه
خوتــــــه یــــــې بولــــــه تــــــاریخي افتخـــــــار
چـــــې زمــــــاني نــــــه خــــــوک شــــــي روســــــته پـــــاتې
شـــــــــي تـــــــاریخي افتخـــــــار دغســـــــــې خـــــــوار

نه ځي

درونـــــــدوالي غرونــــــه ، پښـــــتونواله پښــــتنونه نــــــه ځـــــــي
تــــوروالی شــــپو نــــه رڼــــايي دلمــــر شــــغلونه نــــه ځــــي
دآزادی پـــــه لارکښــــــې ســــــراوما ل کـــــه لاړشـــــي زمــــونږ
مــــــونږ پتنګـــــان یوپتنګـــــا ن بلوډیوونـــــــه نـــــــه ځـــــــي
خــــو قرنــــه کیــــږي تــــوره لاس کښــــې د افغــــان وینمـــه
د تــــورې بریښــــااوس لــــه اشــــعارو د پښــــتو نــــه نــــه ځــــي
دپــــــلار نیکــــه څنــــګ کښــــې موتــــورې معلقــــې وې تــــل
دپــــــلار نیکـــــه تعلقــــات نســــل نمســــــونه نــــــه ځـــــــي
دبابــــــــــا ګــــــــــانو اونیکونــــــــــــو دلاس نښـــــــــــه ده دا
دتـــــــورې قـــــــدر زمـــــــونږ ســــــترګواولیمونه نـــــه ځــــــي
د پخوانیــــــــو خــــــــوی عــــــادت مــــــونږ پرېښــــــودلی نشـــــو
د ښــــکار عــــادت د بــــاز بابښــــو د اولادو نــــه نــــه ځــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړي شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه ځي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتوروله خولونه نه ځي

ښکاري باز*

بازنيولی په منګولوکښې سيسۍ وه
خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاويل ورته چې ای بازه نادانه
څه ليدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نيسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نيولی له غړۍ تا
ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې
پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې

له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بيا په ډېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتیږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چي مستي کړي
اوښ دده په مخ کښي تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱) *****

زړه يي مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چي زخمي نشي

ولي وینې درنه څاڅي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلو ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښي
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښي

څه ارماندافسوس لري ته — ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته وواېه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین يي — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دي زړه شین دی — که انسان ځني ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېي له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو
التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه
مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه
له پیمخيې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه
یادمینې دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې
که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې
وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې
په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري
دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی
وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی
که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن
په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي
ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده
که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې
ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی
مخ دځمکې پرې ټک توردی
یادغم توره کیږدی ده
یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه
په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی
طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه
ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروینو څه نشته
دشپوورځو په میناکښې
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوري هره خواکښې　　　لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　　په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې　　　ژروونکی افسانه ده
که په خواشرابخانه وه　　　نن دوین او پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره　　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　　یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه　　　بوی دوین و پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې　　　په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو　　　رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه ببخي نشته　　　ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　　دهوا څپوورموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته　　　نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګولوه هوا اوري بمونه
دخپل زره په وینورنګ شوه بنایسته ښکلی مخونه

ددي عصرانسانان اوس　　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې　　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　　دفولادونهنګان شول
دخوري مرۍ دپاره　　　پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې　　　دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده　　　لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي　　　که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکیږي   ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجداران شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل وروروما ل ته غل دی
دوه خواړه یاران چې ګوري   یوه بل ته اینسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردې   پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي
ضعیفان شوه پښولاندې زوروځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

نه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادې اوآهنین شه
بې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتې غوندې رنګین شه
ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوری
کره سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننک دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېري توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومت کړي

توره ښه ده دېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونرېزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکبعې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېري توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي   تردې وختة فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

تېول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې   هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تېول   ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهيږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورڅوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتورولوه واره
بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشي
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشي
دوطن په نام ونګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   ماليدلی دامضمون دی
„مړنی دي چې يادیږي په سندرواوپه وير“
دهرنشې ورکولی دتېري توري تاثير

لکه غريه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسیږه
که زلی اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هېچا   اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه   تاته دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لویه خدایه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو   بیاازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوخووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړې دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیایې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریره چې پکښې لوره آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پېرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه   ی زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري   بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه | په يوه ژبه ګړيږئ
په يوه نامه هرکله | اوپه هرڅای کښې يادیږئ
ديوه پښتون په ښه نوم | سرترسره ټول نازيږئ
ددښمن اودوست نظرکښې | لکه يووجودښکاريږئ

چې پردولره يوښکارئ همدغه مودی يو والی
نوک اوری کله بيليږي نشته تاسوکښې بيلوالی

غم مويوښادي يوه ده | په رګوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګې | خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه يوشاني غريږو | مروديووجود په مرينه
اختلاف دنظرنشته | چې موجب دبيلتون شينه

سپين اوتورديوې سترګې کله يوله بل بيليږي
په بيل رنګ کله دوه ورونه يوله بله پردي کيږي

راشئ ای پښتنوورونو | يوله بله به څاريږو
دپښتون دژوندپاره | به هريوله سرتيريږو
خوشحالي به مويوه وي | په يوه غم به ګريږو
په نامه دپښتنوالی | به مونږ واړه قربانيږو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بيرته يوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي | دغليم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي | له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه | پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه | کورپه کوربه خوشحالي شي

ثوک چې زړه لري هرګوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله ډيره وخته تردي وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه يې پيژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وريښمواو زربفتو ښايسته ټوکی

دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکي

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چي خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه ويرندونکي ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښي پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښي څوک کعبه ځيني بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی ځني شيطان جوړوي

دسړوکاردی چي دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپيغلي سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فيشن چي زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانی اميدله هرچانه کيدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چي انساني رڼا پيداشي په مغزوکښي دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښي انسانان جوړوي

ډيرتفاوت شته په انسان کښي دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځيني ځان ځيني جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيي هیڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښي نه دی له سپیروخاورونه کله

کوروکلي کښي بي قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چي په خلکووي منلی

بي له خپل پلاره بل هیڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هیڅ نشته ددي ځای لکه چي نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښي لیده نشي مدرسي ته يي پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هیڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هیڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښي دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چي یي هیڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهیږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپړدوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاورې مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تیرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! خیرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځې په آسمان کښې بيا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې بريښناسره

ټول باغ ژړیدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډيرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هيڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن او نظر*

دړانده بدای په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بيهوده يې تجلا وه
ډيوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزيدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايې د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تيريدلو
دميووانتظار ډيرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا ميرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تيرو،واک يې خپل وهرڅه ډيرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه

دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې

عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بډای*

یویې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوککره یې وړه ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودۍ تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي ډکابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې خڅېدلی تري پیړه ده ډېره

کوریې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکریې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي

له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دستر ګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروستر ګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اینښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې یې سل زړونه دي پېيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی
جوړه شوی یې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی
سورسالودي سره لمبه ده نه پوهیږم

که زما دزړه په سروینو رنګین دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرین دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت یې
په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی
خدای دي ساته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمیرمنې***

وروردي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې امېل وشکاوه له یاره سره

موردي مېچنې ګرزوي خوردي منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تایارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه یې ستاپه خویندومیندوڅه تیرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سینګاره سره

زمونږله حاله ځان خبرکړه په مونږزړه وسیزه

دتن جامې سوزي زمونږستاله سیګاره سره

عیش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مینه پیداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

یوزړه په لاس کښې ونیسه نورزړونه مه څوروه

مناسب نه دی داخویونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تیار

مه ګوره هیڅ دهغوخلقو له ریباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکېږه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم
له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم

لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال
خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوری نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم

له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې توري شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې

زه درنږدې شم ته وایې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وایې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وایې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته وایې چې زه خوستا یم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه
سکنی وروردعاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا
دلاس نیالګې ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېرویرېدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډیوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلی دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغونډې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکر په مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيريې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوځورنکه زندان ليدلی دی
که هريورانه وژني خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

داتېول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې ديوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نرى تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصيږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلى يواشارات بس دى دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوى شوى يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړى پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپلــــه لاســــه بتــــان جــــوړکړم بنــــدګي يــــې کــــوم
باطــــل خــــدايان راتــــه دوهــــم لــــه مضــــمونه جوړشــــوه

نــــه وم خبرچــــې څــــه کــــوم دڅــــه مقصــــددپاره
رانــــه پــــه لوبوکښــــې اتــــوم څخــــه بمونــــه جوړشــــوه

عدالت***

فــــرق دحــــق اودبــــاطلولوی حکمــــت دی
ددمــــاغ اوزړه همدغــــه عبــــادت دی

چــــې صــــادق اوخــــاين بيــــل کــــړي يولــــه بلــــه
اوس پــــه کــــار مونږتــــه همــــدومره بصــــيرت دی

بــــې لــــه علمــــه بــــې لــــه عدلــــه بــــې لــــه رحمــــه
پــــه چاباانــــدې رواکلــــه حکومــــت دی

کــــه مــــې څــــوک پــــه لښــــته ووهــــې ظــــالم دی
کــــه قــــانون مــــې غوڅــــوي ســــرعدالت دی

ديــــوه شــــخص نــــوکري خــــوغلامي ده
لــــوی عــــزت دخپــــل وطــــن اوقــــام خــــدمت دی

چــــې خپــــل ځــــان ګڼــــې خــــادم دخادمــــانو
پــــه دې رازښــــه پوهېــــدلی نــــن" الفــــت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې یودوه کوره ماموران دي
تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نرۍ وریجې چرګان دي
د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل ماموپه کورکښې ماښومان ګورم چې ژاړي
پخ کړی یې پیتي وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي
میوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دښارمامورین واړه دهغه کورکښې عذریږي
دښې ډوډۍ صفت یې مجلسونوکښې تل کیږي
سهار یې په کاله کښې پراته شودې هګۍ وي
په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شورواوي

په میاشت کښې دې یو دوه ځله نرۍ وریجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

یوه تنخوا تربلې نه رسیږي حا ل یې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحا ل دی

دغورخاوندانو نه زما دارنګه سوا ل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه کـــار اولیاقـــت کښـــې دی هغـــه ځنـــې بهتـــردی

هغـــه پـــه پیســـوباندې پـــه هرځـــای کښـــې معتبـــردی

پخپلـــــــــــو ســـــــــــوغاتوپه لویوخلقـــــــــــو زورور دی

رشـــوت پـــه رشـــوتونو هضـــموي دایـــې هنـــردی

کارغـــه دې خـــوري مـــرداري هریـــووایي چـــې بلبـــل دی

دپـــــوهې صـــــــفتونه یـــــــې کـــــــوو مګرجاهـــــــل دی

دخپـــل آمرپـــه مخکښـــې نـــه پـــوهیږم څـــه پـــرې کیـــږي

ســـــم نشـــــــي دربـــــــدلی ډېرکریـــــــږي اوتیتیـــــــږي

ســـرتیټ غـــاړه کـــږه شـــې لاس ســـیني نـــه نـــه بیلیـــږي

اوضـــاع اوحرکـــات یـــې تیـــټ اوپســـت رامعلـــومیږي

زمـــونږ پـــه مـــامورینو کښـــې دارنګـــه مـــاموران شـــته

پـــــــه دغوصـــــــــــفتونومدیران اوحاکمـــــــــان شـــــــــته

راځـــــــــئ هغـــــــــه ماموراوداماموریســـــــــره جلاکـــــــــړو

دایوهرځـــای کښـــې وســـتا یودابـــل هرځـــای رســـواکړو

دښـــــــــوبدوتمیزوکړو دحـــــــــق جذبـــــــــه پیـــــــــداکړو

لایـــــــــق اونـــــــــالایق وپیژنـــــــــووطن رنـــــــــا کـــــــــړو

ترخوبـــــــــه پتووســـــــــترګې پـــــــــه دغســـــــــې کســـــــــانو

قلـــــــم پســـــــې راواخلـــــــئ دوطـــــــن وینښـــــــوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــي پـــه ځـــوى دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـړي بانـــدي طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــک دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــک ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کیـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپربـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــــه مجردشـــــــه لحاظونـــــــه مـــــــه کـــــــړه
دحـــــــــق ورمیږمراعاتونـــــــــه دانســـــــــان مـــــــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــدي کلـــه جـــامي خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهیږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځې هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې يې خپل کالي ښنډلې په څوو ارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو
مخ اوخت باندې يې پروت دلارې ګردو
ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلې لوی ښارونه
يوځوورځې يې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقې يې لا آثارو
يومرغه په ديوا ل ناست دايې ګفتارو
دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکې دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چـــــې لـــــه ګلشــــــنه راجداشـــــــي

یابخارلـــــــــــه دریابونوپـــــــــــه هواشـــــــــــــي

یـــــوه ورځ بـــــه هـــــم زمـــــونږ لـــــه خـــــاورو دورو

یـــــوګرد پورتـــــه لـــــه صـــــحرانه ددنیـــــا شـــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــــه زرګونوکلوژونـــــــــدکړي ملتونـــــــــه

پـــــــه قرنوقرنـــــــــوځملي وي ولســـــــــونه

د افـــــــرادو دعـــــــروج هســـــــې مثـــــــال دی

لکـــه وي چـــې دریـــابو نوکښـــې موجونـــه

(۲)

پـــــه اســـــلام کښـــــې فردتـــــابع دجمعیـــــت دی

دملـــــــت اجمـــــــاع قـــــــانون دشـــــــریعت دی

پـــــس دخـــــدای اودرســـــول لـــــه امرونهـــــی

دښــــــــــــــــــــــــــــــــــــــوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دي ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینا دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانډې کارکول دی
خپلوتېولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بي قدري

لکه ګل دبیانان هسې لوییږم
څوک مې نهویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديموكراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموكراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې خوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځيني وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړي زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه ووړکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کېږی
یا څوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړې
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنایي

له غموسره مې هومره آشنایي شوه
چې یې اوس راته مشکله جدایي شوه
له ترخو زړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې یاري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانږدې کیږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پیداکېږي
دماغونوکښې سوداززوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکريوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلو منګي خپل ډکول
يو منګی دډکېدووخت کښې ويل
تږي نه يواوبه څکوخونه په وهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غونډې ډکېږي
ورو ترږوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک په ره نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان
چې مونږ پېژنو سيزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست
تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښايسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي
بوراګان دي په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسي شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتيټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چي په جهان کښي نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځاى شوه ښه نظرپيداشو
ښايست يي وليده دعشق پکښي اثرپيداشو
له دغوټولونه بياشعراوهنرپيداشو

مات كودرى

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ويلى زه وم روغ منګى کلال جوړکړى
دلته لوبوکښي زه مات يوه ځلمى کړم
يوي پېغلي په اوروومه راوړى

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډيرمين په دې ګودردي يوځای شوي

ډيرمنګې دلته مات شوي لېدبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليوني شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه

دااميددې څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند اېښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه خیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کېږی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

خه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه

ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه

دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی

دا امید کېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه

سمندروایي چې دی داورله تابه

لټوي یې دهوامرغان هواکښې

حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو

نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو

فیصله درنګ وبوی شوله مشکله

سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي

زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینـــــې نـــــوروايي لــــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــــی نـــــه
زړه يـــــې چــــوي اوګرېـــــوان يــــې څيــــری کېــــږي

ثواب

دبـــــــــــډای ثــــــــــواب دوړی مـــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــواب روژې خـــــــدای تـــــــه نيــــــــول دی
غـــــازي وژنــــــې بـــــل ســــــړی ثـــــواب دپـــــاره
دشــــــهيدثواب خپــــــل ځـــــان پـــــه بـــــل وژل دی

دشاعرشعار

پــــــه سرکښــــــې فکـــــردوطن پــــه زړه کښـــــې مينــــه ديـــــار
دزوراوظلـــــــــم لـــــــــوی دښــــــــمن دازادی طرفــــــــدار
پــــــه حـــــق ويلومـــــــاتوي بـــــت اوطلســــــــم دډار
شـــــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــې شـــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوی.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشری پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشری مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشری اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد.- سوچی- باکو.- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دي سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيري وينا وي کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library